

BARN OCH UNGA I SKELLEFTEÅ - NÄRA, TRYGGT OCH GRÖNT

Vi i Centerpartiet vill att våra barn och ungdomar ska ha bästa möjliga förutsättningar till en bra uppväxt, oavsett om de bor på landsbygden, i tätorten eller i stan. Förutsättningar för det är att förskola, skola, elevhälsovård, fritids- och kulturaktiviteter och trygga miljöer finns där våra barn och ungdomar bor och rör sig. För barnens bästa.

Att få ett barn är bland det största som händer i en familj. Barnens första år är också de viktigaste för barnens utveckling. Att känna sig trygg med barnomsorg och skola och kunna stötta sina barn till god hälsa är något som alla föräldrar behöver. Det är en rättighet för barnen att få sina behov tillgodosedda. Centerpartiet vill satsa på barnen och ungdomarna. För Skellefteås bästa.

Familjecentraler kommer spela en viktig roll i ett växande Skellefteå. De är trygghetsskapande och viktiga för blivande föräldrar, föräldrar och barn. Där samlas kompetenser för mödravård, barn- och hälsovård, öppen förskola och socialtjänst och kommunen samarbetar med Region Västerbotten. Centerpartiet vill ha familjecentraler vid varje hälsocentral i kommunen.

Skellefteå behöver satsa mer på lärande och utbildning. Det behövs både investeringar i lokaler, fler lärare i skolan och mindre barngrupper både inom förskola, skola och fritidshem. Skellefteå kommun behöver bli en mer attraktiv arbetsgivare. Fast, utbildad personal ger trygga barn. Lärarna är den enskilt viktigaste grundstenen för elevers lärande. Kompetensförsörjning inom utbildningssektorn behöver stärkas. Centerpartiet vill satsa mer på god arbetsmiljö och bra arbetsvillkor för att behålla och rekrytera mer personal.

Centerpartiet vill ha förskolor och skolor som passar alla barns olika behov. Det behövs både mindre och större enheter. Vi anser att närheten till barnomsorg och skola är viktig för familjer. Vi tror även på möjligheten att välja skola och huvudman. Förskolor i närhet till hemmet inger trygghet hos barnen och skapar mindre trafik i anslutning till lämning och hämtning. Rimligt stora barngrupper och delaktig personal ger både trygghet och ett bra lärande. Förskolor och skolor ska vara trygga och ha en hälsosam arbetsmiljö för både barn, elever och personal. Miljön ska vara giftfri och hållbar - barnen ska få en grön uppväxt.

Centerpartiet är inte nöjda med att alla nya kommunala förskolor **ska** byggas med minst fyra avdelningar och helst med sex avdelningar, bara för att det ska bli billigare och gå snabbare när nya förskolor ska byggas. Vi vill göra en utvärdering hur de befintliga storförskolorna fungerar. Både för barnen och även för pedagogerna.

Centerpartiet arbetar nu med att ta fram en rapport kring landets små skolor och vad som behöver göras för att alla elever, oavsett om de går i en stor eller liten skolan, ska få likvärdiga förutsättningar. Det är viktigt för våra skolor i kommunen.

Ge barn mer kultur

Det är extra viktigt att barn och unga får chanser att uppleva kultur. De måste också få chans att skapa själva. Därför ska det finnas möjlighet att ta del av Kulturskolan i hela kommunen. Vi vill också att personer som arbetar med kultur ska komma till skolan för att visa hur de jobbar och tillsammans med elever skapa kultur.

Många barn och unga mår dåligt idag. Det påverkar ofta vardagen för hela familjen och skolgången för barnen väldigt negativt. Barnen behöver få snabb hjälp. Först och främst genom främjande arbete och stärkt elevhälsa inom skolan, men ofta behövs stöd inom vården. Centerpartiet ser att elevhälsan behöver stärkas och finnas tillgänglig på alla skolor. Vi vill se fler specialpedagoger, kuratorer, studie- och yrkesvägledare samt skolsköterskor. Alla elever ska ges likvärdiga förutsättningar och stöd för att nå målen.

Många unga HBTQI-personer¹ mår dåligt, till exempel uppger nästan hälften av unga homo- och bisexuella kvinnor att de har nedsatt psykiskt välbefinnande. För att

---

¹ Ett samlingsnamn för homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera och intersexpersoner. H:et och b:et handlar om sexuell läggning, alltså vem man blir kär i eller attraherad av. T:et handlar om hur man definierar och uttrycker sitt kön. Queer kan röra sexuell läggning, könsidentitet, relationer

hjälp bland annat dem, vill vi stärka elevhälsan och satsa mer på kortare köer till Barn- och ungdomspsykiatri. Dessutom behöver kunskaperna om HBTQI-personers situation öka inom skolan och vården. Centerpartiet vill främja psykisk och fysisk hälsa för våra ungdomar genom bättre samarbete mellan skolhälsovården, barn- och ungdomspsykiatri och socialtjänsten. Vi vill också att SYV (studie- och yrkesvägledare) arbetar mer för att främja ett mer jämställt yrkesval.

Centerpartiet är tydliga när det gäller de grundläggande värderingar om människors lika rätt och värde. Barns och ungdomars skola och fritid ska vara jämställd och vi tycker det är viktigt med ett jämställdhetsfokus i integrationsarbetet. Genom skolan, kring utbildningar och arbetsmarknadsinsatser driver vi på i frågor som förstärker flickors och unga kvinnors integration och jämställdhet i samhället. Vi fortsätter kräva jämställdhetssäkrade beslut i kommunen.

Gymnasieexamen öppnar dörren till arbetsmarknaden för våra ungdomar. Därför måste fler ungdomar ges stöd att klara studentexamen eller studiebevis. Skellefteå har behov av en till gymnasieskola och inom vuxenutbildningen behöver vi ett brett utbud. Vi vill ha fler högskoleprogram och yrkesutbildningar till Campus. Centerpartiet vill ha en utbildning som ger det bästa till våra barn och unga i hela Skellefteå och vi vill göra de satsningar som behövs för att nå dit. För Skellefteås bästa.

Det här vill Centerpartiet:

- Utvärdera de hittills byggda stora förskoleenheterna för att få en helhetsbild över hur de fungerat, inför uppdatering av ramprogrammet för förskolor.
- Tillgodose yngre barns behov av barnomsorg och skola i en relativ närhet till hemmet.
- Verka för mindre barngrupper i förskolan.
- Anpassa lokalerna och utemiljön för antalet barn.
- Bygga förskolor med max sex avdelningar.
- Öppna fler OB-förskolor och anpassa förskolors öppettider utifrån behov.
- Erbjud små och större enheter inom förskola och skola för att kunna tillgodose barns och pedagogers behov och önskemål.
- Utveckla barnomsorg, skolor och aktiviteter för barn och ungdomar på landsbygderna. Det ökar möjligheterna att de vill komma tillbaka när de utbildat sig färdigt och ska bilda familj och söka jobb.
- Bevara och utveckla landsbygdsskolor så länge detta är möjligt med hänsyn taget till barnens rätt till en hög utbildningskvalitet och ekonomiska konsekvenser.
- Väga in fler perspektiv än rent utbildningsmässiga vid förändringar i kommunens skolverksamhet på landsbygderna, och även se till skolans betydelse för bygden i stort.

---

och/eller sexuell praktik men kan också vara ett uttryck för ett kritiskt förhållningssätt till rådande normer. I:et handlar om att kroppen bryter mot normer kring kön.

- Uppmuntra privata aktörer att starta barnomsorg.
- Satsa mer på god arbetsmiljö och bra arbetsvillkor för att behålla och kunna rekrytera mer personal.
- Verka för familjecentraler vid alla hälsocentraler.
- Korta köerna till barn- och ungdomspsykiatri.
- Jobba främjande kring psykisk hälsa bland unga genom samarbete mellan skolhälsovård, barn- och ungdomspsykiatri och socialtjänsten.
- Förbättra och utveckla HLT; Hälsa, Lärande, Trygghet – ett samarbete mellan kommunala skolor, fristående skolor, elevhälsan samt Region Västerbotten.²
- Öka kunskaperna om HBTQI-personers situation inom skolan och vården.
- Förstärk stödet för elever med funktionsnedsättningar.
- Skapa fler platser på yrkesutbildningar för särskoleelever.
- Säkerställa att fritidsaktiviteter och kulturaktiviteter finns både i stan och i kommundelarna.
- Ta tillvara de utlandsfödda som kommer till Skellefteå och se flerspråkighet och kulturell mångfald som en merit och något som gör Skellefteå större och starkare.
- Bygga fler park- och lekytor i anslutning till bostadsområden och samlingsplatser.
- Skapa giftfria miljöer för våra barn – en giftfri kommun. Inga gifter eller mikroplaster på lekplatsen.
- Utveckla Kulturskolan att inspirera barn och ungdomar med olika typer av kultur, oavsett var i kommunen man bor.
- Organisera Kulturskolan även på kvällstid och utveckla innehållet.
- Utveckla jämställdhetsarbetet inom SYV, för ett mer jämställt yrkesliv.
- Utveckla lärlingsutbildningar och yrkesvux-utbildningarna.
- Utveckla entreprenörskap i grundskolan på alla grundskolor.
- Utveckla skolans samarbete med näringslivet redan i de lägre årskurserna, t.ex. med företags-gästföreläsare varje år.
- Stärka elevhälsan och satsa på kortare köer till barn- och ungdomspsykiatri.
- Verka för en tillgängligare kollektivtrafik, dels var kollektivtrafiken går och dels dess turtäthet. Vi vill även att alla bussar ska ha hållplatsutrop samt digitala skyltar.

---

² <https://www.regionvasterbotten.se/folkhalsa/psykisk-halsa/hlt-halsa-larande-och-trygghet>